

**PROGNOZA OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROGRAMU USUWANIA AZBESTU
DLA GMINY TRZEBNICA**

Opracowanie wykonała:
Agnieszka Stochaj ARCHITEKT
św. Wojciech 28
61-748 Poznań

Trzebnica 2012

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP.....	3
1.1. PODSTAWA FORMALNO – PRAWNA OPRACOWANIA PROGNOZY.....	3
1.2. CEL PROGNOZY.....	4
1.3. ZAKRES PROGNOZY.....	4
1.4. METODOLOGIA.....	6
2. STAN I OCENA ŚRODOWISKA GMINY TRZEBNICA.....	6
2.1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY.....	6
2.2. STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO.....	7
2.2.1. <i>Klimat</i>	7
2.2.2. <i>Geologia</i>	7
2.2.3. <i>Wody podziemne i powierzchniowe</i>	8
2.2.4. <i>Gleby</i>	9
2.2.5. <i>Powietrze atmosferyczne</i>	9
2.2.6. <i>Ochrona przyrody</i>	10
3. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROGRAMU USUWANIA AZBESTU.....	11
4. POTENCJALNE ODDZIAŁYWANIE SKUTKÓW REALIZACJI PUA NA ŚRODOWISKO.....	13
5. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	16
7. OCENA SKUTKÓW DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCYCH Z USTALEŃ ORAZ ZADAŃ PRZEWIDZIANYCH DO WYKONANIA W PUA.....	16
9. METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU AKTUALIZACJI PUA ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA.....	18
10. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE REALIZACJI PUA.....	18
11. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	19

1.Wstęp

Przedmiotem opracowania jest Prognoza oddziaływania na środowisko Programu usuwania azbestu dla Gminy Trzebnica. Zgodnie z art. 46 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2008 r. Nr 199 poz. 1227, ze zm.) programy w dziedzinie gospodarki odpadami wymagają przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Prognoza została przeprowadzona w celu określenia wpływu na środowisko założonych w Programie usuwania azbestu dla Gminy Trzebnica (PUA) celów oraz zadań służących realizacji planu.

1.1. Podstawa formalno – prawna opracowania prognozy

Program usuwania azbestu dla gminy Trzebnica jest realizacją krajowego „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski” przyjętego przez Radę Ministrów w maju 2002 r., którego celem jest wyeliminowanie negatywnych skutków zdrowotnych i środowiskowych spowodowanych azbestem, poprzez sukcesywne usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów i odpadów zawierających azbest.

Przedmiotowy program powstał w wyniku:

- przyjęcia przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej Rezolucji z dnia 19 czerwca 1997 r. – w sprawie programu wycofywania azbestu z gospodarki (M.P. nr 38, poz. 373), w której Rada Ministrów została wezwana m.in. do opracowania programu zmierzającego do wycofywania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski,
- realizacji ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz.U. z 2004 r. nr 3, poz. 20 ze zm.) oraz odpowiednich przepisów wykonawczych do tej ustawy,
- potrzeb oczyszczania kraju z azbestu oraz wyrobów zawierających azbest.

1.2. Cel prognozy

Podstawowym celem prognozy jest ustalenie, czy realizacja celów Programu usuwania azbestu dla Gminy Trzebnica nie obniży jakości środowiska przyrodniczego na terenie gminy jak i poza jej granicami.

Celem opracowania niniejszej prognozy i przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko jest określenie korzystnych i niekorzystnych wpływów środowiskowych spowodowanych realizacją ww. programu, przed jego zatwierdzeniem.

Prognoza ma również ułatwić identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych spowodowanych realizacją w przyszłości postanowień ocenianego dokumentu oraz określić, czy istnieje prawdopodobieństwo powstawania w przyszłości zagrożeń w środowisku.

1.3. Zakres prognozy

Szczegółowe wymagania dotyczące zakresu prognozy określa art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2008 nr 199 poz. 1227 j.t. ze zm.).

Prognoza oddziaływania na środowisko zawiera:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

Prognoza ponadto określa i analizuje:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,

- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220, ze zm.),
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
 - różnorodność biologiczną,
 - ludzi,
 - zwierzęta,
 - rośliny,
 - wodę,
 - powietrze,
 - powierzchnię ziemi,
 - zasoby naturalne,
 - dobra materialne,
- z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

Prognoza przedstawia również:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- biorąc pod uwagę i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

1.4. Metodologia

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Programu usuwania azbestu Gminy Trzebnica została sporządzona zgodnie z wymaganym zakresem w myśl art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. W opracowaniu wykorzystano także dane z

1. Program usuwania azbestu dla Gminy Trzebnica, GeoAspekt Rafał Wasik, Trzebnica, wrzesień 2009 r.,
2. Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski, zatwierdzony przez Radę Ministrów dnia 14 maja 2002 r.
3. Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032, przyjęty uchwałą Nr 122/2009 Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2009 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą „Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”, zmieniony uchwałą Nr 39/2010 Rady Ministrów z dnia 15 marca 2010 r. zmieniającą uchwałę w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą „Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”.

Dodatkowe źródło informacji stanowiły dane i ustalenia uzyskane w Urzędzie Miejskim w Trzebnicy. Dokonano kompleksowej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji ustaleń programu na poszczególne komponenty środowiska, ludzi i ich dobra materialne, obiekty chronione, zmiany w krajobrazie i klimat.

2. Stan i ocena środowiska gminy Trzebnica

2.1. Ogólna charakterystyka gminy

Gmina Trzebnica położona jest w województwie dolnośląskim i wchodzi w skład powiatu trzebnickiego. Od północy graniczy z gminą Milicz, od wschodu z Zawonią, z południowego wschodu z gminą Długołęka, od południa z gminą Wisznia Mała, od zachodu z gminami: Oborniki Śląskie, Prusice, Żmigród. Miasto leży na północ od Wrocławia, w odległości 24 km. Od usytuowanej na wschodzie Oleśnicy dzieli Trzebnicę 27 km, od znajdującego się na północ Milicza - 32 km, natomiast od Żmigrodu 22 km. Oborniki Śląskie oddalone są o 12 km. W pobliżu miejscowości przebiega droga międzynarodowa nr 5 [E 261] o kierunku północ-południe.

Gminę Trzebnica tworzy 41 sołectw oraz miasto Trzebnica, w którym znajduje się jej siedziba. Gmina ma charakter miejsko-wiejski. Powierzchnia gminy wynosi 200,2 km².

Największy udział mają użytki rolne (74%) z dominującymi gruntami ornymi (76,1%), przy udziale łąk (13,8%) i pastwisk (7,3%) oraz stosunkowo dużą ilością sadów (2,8%); lasy zajmują ok. 17,50%, a nieużytki ok. 0,4%. Wody zajmują 2,0%.

2.2. Stan środowiska przyrodniczego

2.2.1. Klimat

Okolice Trzebnicy znajdują się w Lubusko-Dolnośląskim regionie klimatycznym. Klimat jest tu łagodny, umiarkowanie ciepły i wilgotny. Ważną cechą klimatu trzebnickiego jest jego duża nieregularność, zmienność i aktywność atmosferyczna. Do największej zmienności dochodzi tu w okresie zimowym - skoki ciśnienia atmosferycznego, wahania temperatury oraz zmienność wilgotności powietrza.

Średnia temperatura roku oscyluje między +7 a +9 °C. Przeciętne roczne opady atmosferyczne wynoszą od 600 do 700 mm. Z powodu stosunkowo częstych opadów atmosferycznych dni pochmurnych jest więcej niż dni pogodnych. Zima trwa tutaj zwykle od 50 do 70 dni, a lato od 90 do 110 dni; okres wegetacji wynosi 210-220 dni.

W regionie trzebnickim przeważają wiatry wiejące z północnego zachodu, znacznie rzadziej występują wiatry wiejące z północnego wschodu. Następstwem pierwszych, niemal zawsze są opady atmosferyczne lub śloty, natomiast drugie zwykle powodują pogodę suchą. Pojawiające się czasami wiatry południowe bądź południowo-zachodnie przeważnie przynoszą ze sobą burze, ulewne deszcze, czasami także katastrofalne w skutkach gradobicie.

2.2.2. Geologia

Trzon obecnych Wzgórz Trzebnickich stanowią ły trzeciorzędowe z miocenu i pliocenu. Przykryte są osadami lodowcowymi i eolicznymi. Na stokach północnych pokrywą stanowią piaski i gliny morenowe zlodowacenia Odry; stoki południowe pokryte są warstwą lessów i innych utworów pylastych o miąższości dochodzącej do 40 m (jednej z największych w Polsce). Pod miastem ciągnie się dolina kopalna o głębokości ponad 100 m i szerokości kilkuset metrów, wypełniona glinami zlodowacenia Sanu, osadami rzecznyymi okresu

międzylodowcowego oraz glinami morenowymi zlodowacenia Odry. Obserwuje się duże sfałowanie struktur spowodowane wkraczaniem kolejnych lodowców /powstały struktury rynnowe/. Miąższość utworów czwartorzędowych waha się od około 45 do 100 m.

Region trzebnicki należy do ubogich pod względem występowania surowców mineralnych. W przeszłości w południowej części miasta eksploatowane były gliny zwałowe oraz trzeciorzędowe iły płomieniste występujące w stropie warstw poznańskich.

2.2.3. Wody podziemne i powierzchniowe

Na terenie gminy Trzebnica występują trzy piętra wodonośne: czwartorzędowe, trzeciorzędowe i triasowe. Charakter użytkowy mają tylko piętra kenozoiczne. Bardzo ważnym elementem, który zdeterminował warunki hydrogeologiczne były bardzo intensywne procesy glacitektoniczne, które zaburzyły osady trzecio – i czwartorzędowe.

Główny zbiornik wód podziemnych

W północnej części gminy występuje struktura hydrogeologiczna należąca do głównych zbiorników wód podziemnych GZWP nr 303 Pradolina Barycz-Głogów (E). Zbiornik ten posiada charakter porowy doliny, związany bezpośrednio z wodami powierzchniowymi rzeki Barycz. Warstwa wodonośna jest słabo izolowana od powierzchni terenu, a zatem słabo odporna na przenikanie zanieczyszczeń. Miąższość warstwy wodonośnej w obrębie zbiornika wynosi średnio $15 \frac{4}{2} 20$ m. Współczynnik filtracji k utworów wodonośnych zawiera się w przedziale $2 \times 10^{-3} \frac{4}{2} 4 \times 10^{-5}$ m/s. Przewodność hydrauliczna T zbiornika kształtuje się na poziomie $20 \frac{4}{2} 30$ m²/h, natomiast wydajność studni eksploatujących wody omawianej struktury waha się od kilkunastu do > 100 m³/h.

Na terenie zbiornika obowiązują obszary ochrony ONO i OWO. Są to obszary wymagające najwyższego stopnia ochrony wyznaczone na podstawie oceny potencjalnego zagrożenia wód w GZWP.

Wody powierzchniowe

Cały region trzebnicki należy do dorzecza Odry. Wał Trzebnicki dzieli obszar między zlewnie dwóch prawobocznych dopływów Odry: Widawę (po stronie południowej) oraz Barycz (po stronie północnej). Okolice Trzebnicy charakteryzują się nierównomiernie rozwiniętą siecią cieków wodnych - na stokach północnych jest mocno rozwinięta, natomiast na południowych - nieliczna. Jest to wynik dużej przepuszczalności podłoża (osady płaszczysto-sandrowe) i odpływu podziemnego.

Infrastruktura

Gmina Trzebnica jest zwodociągowana w małym stopniu. Pobór wody na terenie gminy odbywa się z 9 ujęć (w miejscowości: Trzebnica, Piersno, Brochocin, Cerekwica, Księginice, Ligota, Blizocin, Skarszyn, Ujeździec Wielki). Przy każdym z ujęć funkcjonuje stacja uzdatniania wody.

2.2.4. Gleby

Obszar charakteryzuje się zróżnicowaniem rodzajów gleb. Najżyźniejsze - posiadające dużą wartość rolniczą spotyka się na zboczach Wzgórz Trzebnickich. Są to gleby brunatne i bielcowe, wytworzone na utworach lessowych i lessopodobnych, zagrożone procesami erozyjnymi. Inne rodzaje gleb występują na terenach położonych na północ od Wzgórz Trzebnickich. Tutaj zalegają bielice, gleby brunatne i czarne ziemie powstałe na piaszczystych utworach wodnolodowcowych oraz żyzne gleby wytworzone na glinach morenowych.

Pod względem wartości użytkowej gleby tego obszaru stwarzają duże możliwości wykorzystania rolniczego, w tym także rozwoju hodowli. Uprawia się na nich zboża, rzepak, rośliny okopowe oraz warzywa.

Spośród poszczególnych klas bonitacyjnych gruntów ornych na terenie gminy Trzebnica nie notuje się najlepszej I klasy bonitacyjnej gruntów. Klasa II bardzo dobra występuje w południowej części gminy i stanowi 11,5% gruntów ornych. Klasa IIIa występuje w 22,6%, a IIIb 10,4%. Najliczniejsza, to średnia klasa IVa i IVb, stanowi 26,3% gruntów ornych. Gleby słabe mają swój 22% udział, najslabsze 6,8%, a przeznaczone do zalesienia gleby klasy VIz stanowią 0,2%. Spośród użytków zielonych największą powierzchnię zajmują użytki klasy IV, które stanowią 46,0 % wszystkich użytków zielonych.

2.2.5. Powietrze atmosferyczne

Na podstawie danych z Raportu o stanie środowiska Województwa Dolnośląskiego w 2007 i 2008 r. stwierdza się, że przeprowadzone analizy jakości powietrza dla strefy oleśnicko – trzebnickiej, w której została sklasyfikowana gmina Trzebnica, wykazują, iż obszar ten charakteryzuje się stężeniem poniżej poziomów kryterialnych w odniesieniu do:

- dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, pyłu PM10, ołowiu, arsenu, niklu i benzo(a)pirenu ze względu na ochronę zdrowia,
- dwutlenku siarki i tlenków azotu ze względu na ochronę roślin.

Stan zanieczyszczenia powietrza jest jednym z najbardziej zmiennych stanów środowiska. W znaczącym stopniu zależy od wielkości chwilowych emisji ze źródeł zlokalizowanych omawianym na terenie oraz od wielkości napływowych zanieczyszczeń.

Brak jakichkolwiek badań dotyczących zawartości włókien azbestowych w powietrzu atmosferycznym.

2.2.6. Ochrona przyrody

Obszary chronione

Na terenie gminy ochronie prawnej poddano następujące obiekty:

- W części południowo-wschodniej gminy znajduje się rezerwat przyrody „Las Bukowy w Skarszynie” o pow. 23,7 ha (powołany na podstawie Zarządzenia Ministerstwa Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 15 grudnia 1980 r. MP Nr 30, poz. 171),
- Park Krajobrazowy „Dolina Baryczy” (powołany na podstawie rozporządzenia Wojewody Kaliskiego i Wojewody Wrocławskiego z dnia 3 czerwca 1996 r. ze zm. w 2000r.), na terenie którego obowiązują zakazy zawarte w rozporządzeniu Wojewody Dolnośląskiego z dnia 28 marca 2007 r. w sprawie Parku krajobrazowego „Dolina Baryczy”, dla terenu Parku leżącego w granicach województwa dolnośląskiego (Dz. Urz. Woj. Doln. Nr 88, poz. 1012 oraz z 2008 r., Nr 303 poz. 3494).

Obszary w ramach Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000

Na obszarze gminy Trzebnica, w skład europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 wchodzi obszary:

- **„Ostoja nad Baryczą”** (kod PLH020041) - projektowany Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk (SOO), oddalony o ok. 10 km na północ od miasta Trzebnica,
- **„Skoroszowskie Łąki”** (kod PLH020093) - projektowany Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk (SOO), oddalone o ok. 10 km od miasta Trzebnica
- **„Dolina Baryczy”** (kod PLB020001) - Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków (OSO), oddalony o ok. 15 km na północ od miasta Trzebnica,

Ponadto na terenie gminy występują:

- stanowiska chronionych gatunków roślin i zwierząt,
- użytki ekologiczne: Łąki Koniowskie, Biedaszkowa Łąka, Żurawia Łąka, Wilkina, na terenie których obowiązują zapisy zawarte w uchwale Nr XXI/210/2000 Rady Miasta i Gminy Trzebnica z dnia 26 października 2000r. W sprawie utworzenia użytku ekologicznego oraz Żabie Kapielisko, na terenie którego obowiązują zapisy zawarte w uchwale Nr IX/88/99 Rady Miasta i Gminy Trzebnica z dnia 30 września 1999r. W sprawie utworzenia użytku ekologicznego,
- siedliska przyrodnicze wymienione w załączniku I i II Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992r. W sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U.U.E.L92.206.7, Dz.U.U.E-sp.15-2-102 ze zm.).

3. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji programu usuwania azbestu

Azbest z punktu widzenia technicznego zastosowania charakteryzuje się dużą odpornością na bardzo wysokie temperatury, termoizolacyjnością, odpornością na działanie substancji chemicznych oraz dużą sprężystością i wytrzymałością mechaniczną.

Z punktu widzenia oddziaływania na środowisko w tym człowieka, z uwagi na swą włóknistą strukturę, jest substancją niebezpieczną – zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 8 lutego 2010 r. w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem (Dz. U. z 2010r. Nr 27 poz. 140).

Potencjalnymi skutkami braku realizacji założeń PUA może być:

- długotrwałe oddziaływanie azbestu na drogi oddechowe, co w efekcie może prowadzić do utraty zdrowia i/lub życia,
- zwiększanie ilości odpadów składowanych nielegalnie czy w sposób nieprawidłowy.

Brak realizacji zapisów PUA prowadzić może do znaczącego pogorszenia wszystkich elementów środowiska, co negatywnie będzie wpływać na zdrowie mieszkańców terenu będącego przedmiotem opracowania.

Wpływ braku realizacji założeń planu objawiać się będzie:

- wzrostem stężenia włókien azbestu w powietrzu,
- przedostawaniem się ich do wód powierzchniowych i podziemnych czy gleby, w chwili

np. niewłaściwego demontażu rur azbestowych, a w konsekwencji obniży to wartość gatunków i obszarów objętych ochroną,

- wzrostem zagrożenia dla zdrowia ludzi.

Większy stopień ww. skutków będzie prawdopodobnie nasilony w ośrodkach miejskich - okolicach budownictwa wielkopłytowego (elewacje z płyt azbestowo – cementowych o różnym stopniu ich zniszczenia), na wsiach - budynki gospodarcze pokryte płytami azbestowo – cementowymi (uszkodzonymi w znacznym stopniu), tereny w sąsiedztwie byłych zakładów wyrobów azbestowo – cementowych oraz nielegalne miejsca składowania odpadów azbestowo – cementowych.

4. Potencjalne oddziaływanie skutków realizacji PUA na środowisko

Analiza wpływu realizacji założonych celów PUA gminy Trzebnica pozwoliła wskazać, iż wszelkie planowane działania, mogą potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

4.1. Oddziaływanie na ludzi

Z przeprowadzonej inwentaryzacji azbestu na terenie gminy Trzebnica wynika, że z uwagi na stan techniczny, zaledwie 7% analizowanych miejsc występowania azbestu i wyrobów zawierających azbest, wymaga wymiany lub bezzwłocznej naprawy.

nr	miejsowość	I wymiana lub naprawa bezzwłoczna	II ponowna ocena w czasie 1 roku	III ponowna ocena w czasie 5 lat
1.	Będkowo	0	8	1
2.	Biedaszków Mały	1	3	4
3.	Biedaszków Wielki	0	6	17
4.	Blizocin	3	14	0
5.	Boleścin	1	15	6
6.	Brochocin	0	4	14
7.	Brzezie	0	5	11
8.	Brzyków	0	11	7
9.	Cerekwica	4	6	12
10.	Domanowice	0	14	22
11.	Droszów	0	2	6
12.	Głuchów Górny	0	12	11
13.	Janiszów	0	1	4
14.	Jaszyce	0	3	3
15.	Jażwiny	0	3	8
16.	Kobylice	2	1	9
17.	Koczurki	0	6	6
18.	Komorowo	1	3	9
19.	Komorówko	1	9	6
20.	Koniowo	2	16	12
21.	Księginice	1	9	10
22.	Kuźniczysko	4	15	11
23.	Ligota	3	6	8

24.	Malczów	0	3	1
25.	Małuszyn	0	6	1
26.	Marcinowo	0	7	12
27.	Masłowiec	1	3	8
28.	Masłów	3	22	13
29.	Nowy Dwór	0	5	6
30.	Piersno	1	4	7
31.	Raszów	0	2	6
32.	Rzepotowice	0	11	5
33.	Skarszyn	4	11	6
34.	Skoroszków	3	11	5
35.	Sulistawice	2	7	2
36.	Szczytkowice	1	9	12
37.	Świątniki	0	9	7
38.	Taczów Mały	0	3	0
39.	Taczów Wielki	2	3	8
40.	Ujeździec Mały	0	25	8
41.	Ujeździec Wielki	2	5	4
42.	Węgrzynów	0	1	0
43.	Trzebnica	10	26	10
Udział ilościowy		52	345	318
Udział %		7,27	48,25	44,48

Do przeprowadzenia ponownej oceny w czasie do 1 roku kwalifikuje się 48%, a ponownej oceny w terminie do 5 lat, wymaga aż 45%. Przedmiotowy stan techniczny pozwala stwierdzić, iż jakość stanu technicznego azbestu na terenie Gminy Trzebnica jest bardzo dobra.

Należy podkreślić, iż negatywny wpływ działania azbestu będzie miał miejsce w momencie likwidacji urządzeń czy wyrobów go zawierających. Fizyczne naruszenie struktury wyrobów zawierających azbest potencjalnie stwarza zagrożenie dla mieszkańców oraz osób dokonujących demontażu. Należy podkreślić jednak, iż w kontekście sąsiedztwa, takie oddziaływanie będzie miało charakter krótkotrwały.

Osoby zajmujące się prowadzeniem prac demontażowych są świadome zagrożeń związanych z tym środowiskiem pracy. By minimalizować potencjalny negatywny wpływ na ich zdrowie, są przeszkolone i wyposażone w środki ochrony indywidualnej.

4.2. Wody powierzchniowe i podziemne

Nie ma badań związanych z wpływem azbestu na wody. Azbest, zgodnie z obowiązującymi państwa członkowskie wymaganiami w ocenie jakości wody, nie należy do parametrów objętych pomiarami i stałym monitoringiem.

Wymiana rur azbestowo -cementowych sprowadza się dziś do pozostawienia ich w ziemi i równoległe położenia nowych. Działania takie podejmuje się, by nie dopuścić do uszkodzeń mechanicznych, tam gdzie jest to technicznie możliwe.

4.3. Gleby – powierzchnia ziemi

Realizacja przedmiotowego dokumentu nie będzie wiązała się z w sposób bezpośredni z oddziaływaniem na glebę czy powierzchnię ziemi.

Zawartość azbestu może być wynikiem złego składowania czy nieprawidłowo przeprowadzanych prac demontażowych. By uniknąć przedostania się azbestu do gleby, należy dotrzymać wszelkich standardów technicznych podczas jego usuwania.

4.4. Powietrze atmosferyczne

Skutek realizacji PUA w kontekście azbestu sprowadza się do możliwości lokalnego wzrostu stężenia włókien azbestowych w powietrzu.

Z uwagi na stan techniczny zinwentaryzowanych obiektów w Gminie Trzebnica nie przewiduje się na chwilę obecną dużego stężenia włókien w powietrzu, gdyż na podstawie wizji lokalnej, zaledwie 7,3 % obiektów wymaga wymiany lub bezzwłocznej naprawy.

4.5. Przyroda

Realizacja PUA będzie związana z terenami zabudowy, co z zasady wiąże się z małym wpływem na przyrodę - niska różnorodność biologiczna, mała ilość gatunków zwierząt i roślin gdyż na terenach zurbanizowanych i wokół zabudowań występują one w ograniczonej ilości i zakresie.

W zależności od lokalizacji poszczególnych prac związanych z gospodarowaniem odpadów azbestowych, istnieje potencjalne ryzyko negatywnych wpływów na środowisko naturalne np. demontaż rur wodnych, przy czym skala tego oddziaływania ma wielkość pomijalną.

5. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu

Cele ochrony środowiska sprowadzają się do podjęcia środków zapobiegawczych – ochrony przed szkodliwością azbestu.

Dokumentem, który zapoczątkował regulacje postępowania z azbestem była Konwencja nr 162 Konferencji Ogólnej Międzynarodowej Organizacji Pracy z dnia 24 czerwca 1986r., dotycząca bezpieczeństwa w stosowaniu azbestu.

W przepisach prawnych w postaci Dyrektyw UE oraz ustaw i rozporządzeń, podejmuje się następujące cele główne:

- ochrona zdrowia ludzkiego – ochrona pracowników i obowiązki pracodawców,
- ochrona środowiska.

Ochrona zdrowia sprowadza się do podjęcia środków zabezpieczających w postaci szczegółowych ograniczeń i specjalnych wymagań dla metod pracy osób dokonujących demontażu i pracujących przy urządzeniach czy instalacjach zawierających azbest.

Regulacje w kontekście ochrony środowiska sprowadzają się do opracowania metod pomiarów zanieczyszczeń włóknami azbestowymi (jako najbardziej szkodliwym czynnikiem) i pyłem oraz metod zabezpieczania przed emisją ww. substancji.

6. Ocena skutków dla środowiska wynikających z ustaleń oraz zadań przewidzianych do wykonania w PUA

Pozytywne

W wyniku realizacji celów przyjętych w Planie Usuwania Azbestu dla gminy Trzebnica nastąpi poprawa stanu następujących komponentów środowiska:

- objęcie mieszkańców gminy zorganizowanym demontażem azbestu i urządzeń - instalacji zawierających azbest wraz ze zbiórką wytworzonych odpadów azbestowych, przez uprawniony, wykwalifikowany zespół, wyeliminuje niekontrolowane wprowadzanie azbestu środowiska, co będzie skutkowało ograniczeniem negatywnych wpływów na środowisko.

- działania mające na celu edukację ekologiczną mieszkańców – efektem będzie wzrost świadomości społeczeństwa, a co za tym idzie ograniczenie niepożądanych zachowań (np. samodzielne działania demontażowe pokryć dachowych z budynków gospodarskich), co będzie bezpośrednio skutkowało zmniejszeniem emisji zanieczyszczeń do powietrza, lokalnego wpływu na zdrowie ludzi (narażenia mieszkańców na substancje kancerogenne), a pośrednio ograniczeniem presji na pozostałe komponenty środowiska,
- deponowanie odpadów na składowiskach odpadów niebezpiecznych, w specjalnie przygotowanych kwaterach – bezpośrednim efektem realizacji tego zadania będzie eliminacja problemu „dzikich wysypisk”, a co się z tym wiąże ograniczenie negatywnego wpływu na powierzchnię ziemi,
- propagowanie zagospodarowania odpadów azbestowych w sposób prawidłowy, określony w ustawodawstwie, przy wsparciu gminy, w zakresie długofalowej perspektywy pozwoli osiągnąć założenia demontażu azbestu do 2032r., określone Programem Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032, w bezpieczny sposób.

Wszystkie wymienione czynniki będą miały pozytywny wpływ na jakość powietrza, co bezpośrednio przekłada się na zdrowie ludzi. Istotnym elementem jest również to, iż środowisko stanowi komponent jako całość, w związku z czym poprawa stanu jednego z jego elementów, przyczyni się także do poprawy stanu pozostałych.

Negatywne

W związku z demontażem azbestu na terenie Gminy Trzebnica, zwiększeniu ulegnie (w stosunku do stanu obecnego) częstotliwość wywozu odpadów. Wobec powyższego wzrośnie ilość pojazdów transportujących, obsługujących mieszkańców, co może spowodować zwiększoną emisję substancji zanieczyszczających powietrze oraz pogorszenie klimatu akustycznego. Oddziaływanie to jednak będzie oddziaływaniem niezorganizowanym, o charakterze incydentalnym.

Wnioski

Realizacja zadań przewidzianych w PUA dla gminy Trzebnica wpłynie przede wszystkim na:

- zmniejszenie ilości wytwarzanych odpadów w sposób niekontrolowany,
- ograniczenie emisji włókien azbestowych i pyłów do powietrza,
- zmniejszenie ryzyka narażenia ludności na substancję kancerogenne.

Wobec powyższego stwierdza się, iż realizacja zadań wynikających z PUA dla gminy Trzebnica na lata 2009 – 2012 przyczyni się do poprawy stanu środowiska na obszarze gminy.

7. Metody analizy skutków realizacji postanowień projektu aktualizacji PUA oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Podstawą właściwego systemu oceny realizacji PUA jest system sprawozdawczości oparty na monitoringu w ramach obowiązujących przepisów prawnych, w odniesieniu do ilości i stanu technicznego wyrobów i możliwości ich dalszego bezpiecznego użytkowania. Stopnie pilności określone na podstawie wytycznych wyznaczają tryb postępowania w odpowiednich przedziałach czasowych.

Na chwilę obecną 48% wymaga oceny w przeciągu 1 roku.

W oparciu o analizę wskaźników w kolejnych latach będzie możliwa ocena efektywności realizacji PUA dla gminy Trzebnica.

8. Transgraniczne oddziaływanie realizacji PUA

Projekt PUA nie przewiduje działań mogących oddziaływać transgranicznie na środowisko.

9. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu usuwania azbestu (PUA) z terenu Gmina Trzebnica, została opracowana zgodnie z obowiązującą literą prawa.

Najistotniejszym celem programu jest minimalizacja skutków demontażu azbestu i wyrobów go zawierających (np. płyt azbestowo – cementowych) oraz organizacja transportu i składowania wyrobów zdemontowanych.

Celem prognozy jest określenie i ocena skutków realizacji założeń programu na środowisko przyrodnicze i zdrowie człowieka.

W PUA dokonano inwentaryzacji i oceny stanu technicznego azbestu i wyrobów zawierających azbest. Stan jakości poddano analizie oraz odniesiono do stanu środowiska na terenie gminy Trzebnica. Na tej podstawie identyfikowano możliwe skutki oddziaływania na środowisko realizacji założeń PUA dla gminy Trzebnica.

Realizacja zadań przewidzianych w PUA dla gminy Trzebnica wpłynie przede wszystkim na:

- zmniejszenie ilości wytwarzanych odpadów w sposób niekontrolowany,
- ograniczenie emisji włókien azbestowych i pyłów do powietrza,
- zmniejszenie ryzyka narażenia ludności na substancję kancerogenne.

Ewentualne oddziaływania negatywne stanowią okresowe i chwilowe zagrożenie związane głównie z ruchem pojazdów transportujących odpady na składowisko odpadów niebezpiecznych. Realizacja działań PUA dla gminy Trzebnica, nie będzie powodować transgranicznego oddziaływania na środowisko.